

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Elena Covalenco, Ion Guzun,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2014 de avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului

Arnaut Mihai Gheorghe, născut la 13 august 1981, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.Mircea cel Bătrîn 7, ap.108.

Termenul examinării cauzei:

1 04.06.2009 - 05.03.2012 - prima instanță;

2 27.04.2012 - 29.04.2013 și 14.12.2013 - 22.05.2014 - instanța de apel;

3. 24.07.2013 - 12.11.2013 și 19.08.2014 - 12.11.2014 - instanța de recurs.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 05 martie 2012, Arnaut Mihai a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunile civile au fost lăsate spre examinare în ordinea procedurii civile.

2. De către organul de urmărire penală, Arnaut Mihai a fost pus sub învinuire pentru faptul că, la 01 februarie 2009, în jurul orei 03.20, aflîndu-se la volanul automobilului de model „Volkswagen Polo”, cu n/î CLM- 823, avînd în calitate de pasager pe Botnariuc Ruslan, deplasîndu-se pe str.A.Russo, mun.Chișinău, în direcția centrului orașului, cu viteză sporită, neajungînd aproximativ 200 metri pînă la intersecția cu str.Dimo, încălcînd prevederile pct.45 din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situații periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră și pct.42 alin.(3) din Regulamentul menționat, care prevede că „pe drumurile cu circulația dublu sens, care au cel puțin două benzi într-o direcție este interzisă intrarea pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus, și neluînd toate măsurile necesare pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, manifestînd imprudență sporită, a intrat pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus, tamponîndu-se cu automobilul ce se mișca în sens opus de model „Dacia-Logan”, cu n/î CR AQ-224, ce aparținea lui Titei Dorin, arendat de SRL „VEGNIT-COM”, serviciul Taxi - 1445, condus de șoferul Morguta Ruslan, care îl avea în calitate de pasager pe cet.Potlog Ion, care de la lovitură a fost aruncat pe carosabil, unde a fost tamponat în aripa din spate din urmă de automobilul ce se mișca în același sens de model „Peugeot-Partner” ce aparținea SRL „Artemol Service”, serviciul Taxi – 1406, condus de Mincev Leonid.

În urma accidentului rutier, șoferul automobilului de model „Dacia-Logan”, Morguta Ruslan, i-au fost cauzate vătămări corporale grave în urma cărora a decedat, iar pasagerului Potlog Ion din același automobil și pasagerului automobilului de model „Volkswagen Polo”, Botnariuc Mariana, le-au fost cauzate vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul și succesorul victimei, M.Morguta, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, invocând că la baza hotărârii de achitare a inculpatului, instanța a pus doar declarațiile ultimului, pe care le-a considerat veridice, fără a da o apreciere obiectivă probelor prezentate de către acuzare, care pe deplin și direct demonstrează vinovăția inculpatului, care ignorând cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, nu a adaptat viteza necesară, nu a acordat atenție suficientă situației rutiere, a continuat deplasarea mai departe, considerând în mod ușuratic că nu vor surveni careva consecințe prejudiciabile, deși putea și trebuia să le prevadă, din considerentele că se deplasa în condiții rutiere care impuneau această obligație; instanța nu a ținut seama că probele prezentate de partea acuzării, adică legalitatea administrării acestor probe nu a fost contestată de către partea apărării;

- succesorul victimei, M.Morguta, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat pentru comiterea infracțiunii de care a fost învinuit în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, invocând că vinovăția inculpatului a fost pe deplin dovedită prin totalitatea probelor administrate la urmărirea penală și cercetate în ședința primei instanțe, și anume prin declarațiile părților vătămate M.Botnariuc, I.Potlog, a martorilor L.Mincev, V.Grom, S.Socolov și V.Grinin, astfel că probele administrate la urmărirea penală și verificate în cadrul cercetării judecătorești, cărora instanța nu le-a dat o apreciere obiectivă, confirmă vinovăția inculpatului M.Arnaut de comiterea infracțiunii imputate, prin încălcarea prevederilor pct.45, 42 alin.(3) din RCR; instanța nu a ținut cont nici de faptul că în urma accidentului rutier nu au fost depistate urme de frînare, iar inculpatul nu a putut explica de ce acestea lipsesc.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procuror și de succesorul victimei, M.Morguta.

4.1. Instanța de apel a statuat că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și corect a ajuns la concluzia că M.Arnaut urma a fi achitat de comiterea infracțiunii imputate, deoarece învinuirea nu și-a găsit confirmare, dat fiind că, reieșind din probele administrate la urmărirea penală și cercetate în instanța de judecată, nu rezultă legătura causală dintre acțiunile inculpatului și consecințele indicate în rechizitoriu.

La fel, instanța de apel a conchis că învinuirea adusă inculpatului a fost combătută prin declarațiile părților vătămate I.Potlog, M.Botnariuc, a martorilor L.Mincev, V.Grinin, V.Grom, cât și probele scrise - raportul de expertiză nr.2802 din 23.12.2010, raportul de expertiză nr.1977 din 09.10.2012, raportul de expertiză medico-legal nr.74 din 15.06.2011, la care s-a ținut seama și de procesul-verbal de cercetare la fața locului și schema accidentului rutier, din care rezultă că carosabilul are practic cinci benzi de deplasare și nu patru, prin urmare inculpatul se deplasa cu automobilul „Volkswagen Polo” în regiunea

benzilor II - III în sensul său de deplasare și nu a încălcat prevederilor pct.45, 42 alin.(3) din Regulamentului Circulației Rutiere.

5. Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror și de reprezentantului succesorului victimei M.Morguta, avocatul M.Gorincioi, care au solicitat:

- procurorul care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1), pct.6) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, pe motiv că instanțele de fond nu au apreciat la nivelul convenit probele prezentate de acuzare, care, în opinia recurentului, demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, și anume declarațiile părților vătămate I.Potlog și M.Botnariuc, a martorilor L.Mincev, V.Grinin și V.Grom și actele cauzei - procesul-verbal de examinare a locului accidentului rutier și schema acestuia, raportul de constatare tehnico-științifică nr.042 din 25.02.2009, care nu a fost pus la îndoială de partea apărării și nu au fost contestate în ordinea prevăzută de lege privind nulitatea acestora, astfel că la examinarea cauzei instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414, 415, 417 Cod de procedură penală; instanța incorect a tras concluzia că lipsește legătura causală dintre acțiunile inculpatului și consecințele acesteia, deoarece prin faptul că inculpatul a ignorat cerințele legale menționate supra, nu a adaptat viteza necesară, nu a acordat atenție suficientă situației rutiere, a continuat deplasarea de mai departe, considerînd în mod ușuratic că nu vor surveni careva consecințe prejudiciabile, deși putea și trebuia să le prevadă, din considerentele că se deplasa în condiții rutiere care impuneau această obligație; instanța neîntemeiat a reținut doar faptul că automobilul inculpatului avea deteriorări tehnice care au putut servi ca motiv pentru schimbarea involuntară a direcției de deplasare, însă, aceasta fiind doar o presupunere generată de defectele automobilului posterior accidentului, versiune care este integral combătută prin declarațiile martorilor și inclusiv a pasagerului, care a declarat cu certitudine că careva virări bruște sau schimbări de direcție înainte de accident nu a sesizat;

- reprezentantul succesorului victimei, M.Morguta avocatul M.Gorincioi care, invocînd ca temei art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu încasarea în beneficiul lui M.Morguta a prejudiciului material în sumă de 47.396 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 14.000 lei; D.Titei a prejudiciului material în sumă de 110.270 lei, 800 euro - costul echipamentului de gaz și 4500 lei - cheltuielile de asistență juridică, pe motiv că instanțele de fond nu au dat o apreciere convenită probelor existente în cauză, care sînt pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele și care, în ansamblu confirmă vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, și anume - declarațiile părților vătămate I.Potlog, M.Botnariuc, a martorilor L.Mincev, V.Grinin și V.Grom, cît și actele cauzei; instanța de apel evitînd să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, manifestîndu-se în favoarea apărării neîntemeiat a respins apelurile părții acuzării menținînd sentința prin care inculpatul a fost ilegal achitat.

6. Prin decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2013, au fost admise recursurile procurorului, a avocatului M.Gorincioi în numele succesorului victimei, M.Morguta, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, pe motiv că instanța de apel nu a apreciat probele prezentate de partea acuzării în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și coroborării acestora, pronunțîndu-se numai pe o parte din probele prezentate de părți; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, astfel hotărîrea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceia ce contravine prevederilor art.414 și 417 Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2014, a fost admis apelul procurorului și reprezentantului succesorului victimei, M.Morguta, avocatul M.Gorincioi, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Arnaut Mihai a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

S-a dispus încasarea de la Arnaut Mihai în beneficiul succesorului victimei Morguta Maria a cheltuielilor de judecată în sumă de 14000 lei.

7.1. Pentru pronunțarea hotărîrii instanța de apel a constatat că Arnaut Mihai, la 01 februarie 2009, în jurul orei 03.20, aflîndu-se la volanul automobilului de model „Volkswagen Polo”, cu n/î CLM- 823, avînd în calitate de pasager pe Botnariuc Ruslan, deplasîndu-se pe str.A.Russo, mun.Chișinău, în direcția centrului orașului, cu viteză sporită, neajungînd aproximativ 200 metri pînă la intersecția cu str.Dimo, încalcînd prevederile pct.45 din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situații periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră și pct.42 alin.(3) din Regulamentul menționat, care prevede că „pe drumurile cu circulația dublu sens, care au cel puțin două benzi într-o direcție este interzisă intrarea pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus, și neluînd toate măsurile necesare pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, manifestînd imprudență sporită, a intrat pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus, tamponîndu-se cu automobilul ce se mișca în sens opus de model „Dacia-Logan”, cu n/î CR AQ-224, ce aparținea lui Titei Dorin, arendat de SRL „VEGNIT-COM”, serviciul Taxi - 1445, condus de șoferul Morguta Ruslan, care îl avea în calitate de pasager pe cet.Potlog Ion, care de la lovitură a fost aruncat pe carosabil, unde a fost tamponat în aripa din spate din urmă de automobilul ce se mișca în același sens de model „Peugeot-Partner” ce aparținea SRL „Artemol Service”, serviciul Taxi – 1406, condus de șoferul Mincev Leonid.

În urma accidentului rutier, șoferului automobilului de model „Dacia-Logan”, Morguta Ruslan, i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.19-286 din 30.04.2009, vătămări corporale grave, sub formă de excoriație în regiunea bărbiei, plagă în regiunea frontală, revărsate sanguine în țesuturile moi pericraniene, fractura sternului, fractura coastelor 2, 3, 4, 5, 6 pe stînga și 4, 5, 6 pe dreapta cu revărsare sanguine în țesuturile moi adiacente, hemotoroace stînga în volum de 2200 ml, contuzia hilurilor pulmonare, ruptura aortei toracice, fractură închisă a femurului drept, dehiscenta simfizei pubiene, dehiscentă sacro-iliacă stînga, revărsate sanguine în țesuturile moi adiacente facturilor, echimoze, excoriații la nivelul membrelor superioare și inferioare, în urma cărora a survenit decesul acestuia, pasagerului Potlog Ion, ce se afla în automobilul de model „Dacia-Logan”, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală 642/D din 02.04.2009, vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, sub formă de fractură și luxația claviculei stîngi în porțiunea acromială, entorsa gleznei stîngi, traumă cranio-cerebrală manifestată prin comoție cerebrală, excoriații pe cap, iar pasagerei Botnariuc Mariana, ce se afla în automobilul de model „Volkswagen Polo”, conform raportului de expertiză medico-legală nr.644/D din 28.04.2009 - vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, sub formă de traumatism cranico-cerebral închis manifestat prin contuzie cerebrală grad mediu, focar hemoragic parasagital

pe stînga și hematom minor subdural convexital pe stînga, cefalohematom frontal pe dreapta, plagă contuză în regiunea frontală, excoriații faciale, pe ambele gambem echimoze palpebrale și hemoragii subconjunctivale.

7.2. Instanța de apel, respectînd prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală și verificînd legalitatea și temeinicia sentinței atacate, analizînd și apreciînd probele administrate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării reciproce, a constatat că vinovăția inculpatului Arnaut Mihai în săvîrșirea înfracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal și-a găsit confirmare.

Concluzia dată instanța de apel și-a bazat-o pe:

- declarațiile inculpatului, care a pledat nevinovat și a declarat că la 31.01.2009, aproximativ la ora 03.00, conducea automobilul de model „Volkswagen Polo” pe str.A.Russo din direcția sect.Ciocana spre sect.Rîșcani, mun.Chișinău, ca pasager o avea pe M.Botnariuc, se deplasa cu viteza în limitele admisibile prevăzute de regulamentul circulației rutiere, iar din motiv că marcajul rutier în mare parte era deteriorat se deplasa pe banda II-III, într-un moment a simțit o mișcare involuntară a volanului automobilului, a frînat, dar nu a putut să oprească, din motiv că s-a tamponat cu automobilul care se deplasa din sens opus;

- declarațiile succesului victimei, M.Morguta, care a relatat că, pe la orele 03.30, un coleg de serviciu a feciorului i-a comunicat că fiul a nimeri într-un accident rutier și este transportat la spitalul de urgență, deplasîndu-se la spital, a aflat că acesta a decedat. La fel, a comunicat că inculpatul la începutul urmăririi penale i-a acordat un ajutor în sumă de 90000 lei, astfel că dînsa are față de ultimul doar pretenții de ordin material în sumă de 47000, ce constituie cheltuielile pentru înmormîntare și 14000 lei, ce constituie cheltuielile pentru asistență juridică;

- declarațiile părții vătămate M.Botnariuc, care a lămurit că, la 31.01.2009, în jurul orelor 03.00, se întorcea acasă în automobilul condus de M.Arnaut și se deplasau pe banda a doua de circulație, nu aveau viteză mare, în întîmpinarea lor veneau vreo două - trei automobile, la un moment, M.Arnaut a încercat să frîneze, dar nu a putut;

- declarațiile părții vătămate I.Potlog, care a relatat că, la 31.01.2009, aproximativ la ora 03.00, fiind în calitate de pasager al automobilului de model „Dacia-Logan” cu logotipul taxi 1445 și deplasîndu-se spre domiciliul său din sec.Ciocana, mun.Chișinău, neavînd cuplată centura de siguranță, se uita spre partea dreaptă lateral cînd a simțit tamponarea, momentul tamponării nu l-a văzut, dar taxiul cu care se deplasa a fost lovit de trei ori. Vinovat de comiterea accidentului rutier îl consideră pe șoferul care a comis prima lovitură – frontală, deoarece aflîndu-se la spital, medicii i-au comunicat că acesta era în stare de ebrietate la volan;

- declarațiile martorului V.Grom, care a declarat că, aproximativ în luna februarie 2009, se afla cu prietenii în drum de la Ciocana spre Rîșcanovca, lîngă stația „Peco Lukoil” a auzit un zgomot și a înțeles că s-au tamponat unu automobil alb cu unul roșu, pe urmă unul argintiu cu cel roșu. Nu cunoaște viteza de deplasare a acestor mijloace de transport, însă a văzut că prima tamponare a avut loc în mijlocul carosabilului;

- declarațiile martorului L.Mincev, care a relatat că, la 01.02.2009, activînd în calitate de taximetrist la Taxi 1406, aflîndu-se la serviciu transporta pasageri din s.Rîșcani spre s.Ciocana, mun.Chișinău, se deplasa cu o viteză de aproximativ de 55 - 60 km/oră pe banda dreaptă, iar pe banda a doua stînga, se deplasa automobilul de model „Dacia-Logan”, cu aceiași viteză. La un moment a observat cum automobilul de model „Dacia - Logan” brusc a fost aruncat pe banda de mișcare a sa și s-a oprit în bordura de protecție din beton, din motiv că se deplasa în urma automobilului tamponat, a frînat dar nu a reușit să evite tamponarea, lovitura s-a produs în regiunea aripei din partea stîngă. Lovitura

dintre automobilele de model „Volkswagen Polo” și „Dacia-Logan” a avut loc pe banda de mișcare a direcției automobilului „Dacia”. Automobilul de model „Volkswagen Polo” se deplasa din direcția s.Ciocana pe banda de contrasens a mișcării, motiv ce a și dus la producerea accidentului rutier;

- și actele cauzei:

- procesul-verbal de examinare a locului accidentului rutier și schița acestuia, din care rezultă că accidentul a avut loc pe str.A.Russo, mun.Chișinău, carosabilul se desparte printr-o linie contura dublă, marcaj rutier longitudinal, partea dreaptă a carosabilului în direcția de mișcare s.Rîșcani spre s.Ciocana (direcția de mișcare a automobilului „Dacia”) are lățimea de 5.8 metri. La o distanță de 0.7 metri de la linia contura dublă de marcaj au fost depistate fragmente din plastic cioburi de sticlă, urme de ulei tehnic, iar cea de a doua porțiune a carosabilului, direcția de mișcare s.Ciocana spre s.Rîșcani (direcția de mișcare a automobilului „Volkswagen Polo”) are lățimea de 8.30 metri. În cadrul cercetării locului accidentului rutier, conform procesului-verbal, careva urme de frînare, de derapare lăsate de automobilul de model „Volkswagen Polo” nu au fost depistate;

- raportul de expertiză medico-legală nr.19-286 din 30.04.2009, conform căruia a fost constat că moartea cet.R.Morguta a survenit în rezultatul vătămărilor corporale grave periculoase pentru viață;

- raportul de expertiză medico-legală nr.644/D din 28.04.2009, conform căruia părții vătămate M.Botnariuc, în urma accidentului rutier i-au fost cauzate vătămări corporale medii cu dereglare a sănătății de lungă durată;

- raportul de expertiză medico-legală nr.642/D din 02.04.2009, conform căruia părții vătămate I.Potlog, în urma accidentului i-au fost cauzate vătămări corporale medii cu dereglare a sănătății de lungă durată, probe care, luate în ansamblu, dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, deoarece anume dînsul conducînd mijlocul de transport a încălcat cerințele pct.45 și 42 alin.(3) din Regulamentul Circulației Rutiere, în urma cărora a survenit decesul cet.R.Morguta, iar părțile vătămate M.Botnariuc și I.Potlog s-au ales cu vătămări corporale medii a integrității corporale.

La fel, instanța de apel a conchis că vina inculpatului se confirmă prin însași declarațiile sale date în cadrul ședinței, unde dînsul nu a putut explica din care motiv, dacă automobilul său a fost defectat și dînsul a încercat să frîneze, pe carosabil nu au rămas urme de frînare, precum și prin declarațiile martorului L.Mincev, care a confirmat că automobilul de model „Volkswagen Polo” se deplasa cu o viteză sporită pe banda de contrasens a mișcării și careva sunete de claxonare s-au de frînare nu a auzit, iar accidentul rutier a avut loc din motiv că inculpatul a scăpat de sub control volanul automobilului.

Instanța de apel a respins versiunea inculpatului, precum că automobilul său a fost defectat, din care motiv s-a produs accidentul, deoarece prin raportul de constatare tehnico-științifică nr.042 din 25.02.2009, s-a constatat că automobilul de model „Volkswagen Polo”, cu n/î CLM- 823, pînă și după producerea accidentului rutier nu avea defecte în sistema de ghidare și frînare, ce puteau schimba involuntar direcția de mers a automobilului, iar conform procesului-verbal de verificare a stării tehnice a autoturismului dat, întocmit îndată după accident și tabelul fotografic, rezultă că porțiunea de drum era bună ca orice alt segment de stradă din mun.Chișinău, rapoarte și procese-verbale ce au fost aduse la cunoștință părților, asupra cărora inculpatul nu a avut careva obiecții, contrasemnîndu-le.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului instanța a reținut prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de către M.Arnaut, de persoana acestuia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, și, apreciind aceste împrejurări a conchis de a-i fixa pedeapsa sub formă de închisoare, cu aplicarea dispozițiilor art.90 Cod penal, considerînd-o drept una echitabilă, deoarece

inculpatul poate beneficia de posibilitatea corectării și reeducării în condiții neprivative de libertate.

Cît privește acțiunea civilă înaintată de succesorul victimei, instanța a menționat că, reieșind din faptul că nu se poate stabili suma exactă a despăgubirilor cuvenite, ținînd cont de prevederile art.291-221,225,387 Cod de procedură penală, aceasta urmează a fi admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Totodată, instanța a conchis de a încasa de la inculpatul M.Arnaut în beneficiul succesorului victimei, M.Morguta cheltuielile de judecată în sumă de 14000 lei.

8. Împotriva deciziei menționate a declarat recurs ordinar avocatul M.Conțescu în numele inculpatului care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel a comis o eroare gravă de fapt ce constă în interpretarea incorectă și eronată a probelor administrate în temeiul cărora își întemeiază soluția, astfel instanța a lăsat fără apreciere rapoartele de expertiză nr.2802 din 23.12.2010 și nr.1977 din 09.10.2012, din care rezultă că accidentul rutier cu implicarea inculpatului reprezintă un caz fortuit, pentru care M.Arnaut nu poate fi tras la răspundere penală, urmînd a fi aplicabile prevederile art.20 Cod penal referitoare la lipsa vinovăției, fiindcă inculpatul nu putea prevedea caracterul prejudiciabil al acțiunilor și nici nu era obligat să le prevadă și, care analizate în ansamblu, combat probele acuzării – declarațiile martorilor M.Mincev și V.Grinin, care au susținut că inculpatul se deplasa cu viteză sporită pe banda de contrasens a mișcării aproximativ la o jumătate de mașină, nu a claxonat și frînat, iar cauza accidentului a avut loc din vina acestuia, din motiv că a pierdut controlul volanului din cauza defectelor părții carosabile; instanța de apel constatînd că inculpatul a încălcat cerințele pct.42 alin.(3) din Regulamentul Circulației Rutiere, nu a stabilit viteza de deplasarea și cu cît inculpatul a depășit viteza admisibilă pe acea porțiune de traseu, astfel că instanța a ieșit din limitele actului de învinuire, deoarece nu a fost probat capătul de acuzare că inculpatul s-ar fi deplasat cu o viteză exagerată, că nu a ținut cont de starea psihologică ce influențează atenția și reacția, de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și de starea tehnică și particularitățile încărcăturii, astfel că conținutul actului de învinuire este insuficient pentru a permite calificarea faptei conform normei penale, reieșind din dispozițiile art.113 Cod penal.

9. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului și a reprezentantului succesorului victimei expusă în referință, care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursului fiind neîtemeiat, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Drept temei pentru recurs avocatul în numele inculpatului invocă prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, sau cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul constată că motivele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților orice probe noi, și

poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a dat o nouă apreciere, alta decât cea făcută de prima instanță, probelor cauzei, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului M.Arnaut în comiterea infracțiunii incriminate.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul penal reține că instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-a cercetat în ședința de judecată, audiind inculpatul, părțile vătămate, succesorul victimei, martorii și verificând probele materiale, le-a dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere declarațiile inculpatului, părților vătămate I.Potlog, M.Botnariuc, succesului victimei, M.Morguta, a martorilor V.Grinin, V.Grom și L.Mincev și actele cauzei - procesul-verbal de cercetare la locul faptei cu scheme și tabelul fotografic, prin care se confirmă direcțiile de deplasare a automobilelor, comiterea accidentului rutier, se constată locul accidentului; de examinare a automobilelor accidentate, caracterul deteriorărilor; rapoartele de expertiză medico-legală nr.644 „D”, 642 „D”, 19-286, conform cărora I.Potlog și M.Botnariuc s-au ales cu vătămări corporale medii, iar R.Morguta cu vătămări corporale grave, în rezultatul cărora a survenit decesul acestuia; precum și raportul de constatare tehnico-științifică nr.042 din 25.02.2009 cu fototabele, probe care sînt detaliat descrise în textul deciziei de apel, cât și la pct.7.2. al prezentei decizii.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția inculpatului, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că inculpatul nu a comis infracțiunea pentru care a fost recunoscut vinovat, sînt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate.

Totodată, Colegiul penal constată că recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerînd-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei și nu sînt prevăzute ca temei pentru recurs în art.427 Cod de procedură penală.

Argumentul apărării, precum că în cauză instanța de apel nu s-a expus asupra raportului de expertiză nr.2802 din 23.12.2010, prin care se demonstrează nevinovăția inculpatului, nu poate fi reținut, deoarece procesele-verbale de cercetare a locului accidentului rutier, cu scheme și tabelul fotografic, cel suplimentar efectuat, de examinare și verificare a stării tehnice a unității de transport, cât și raportul de constatare tehnico-științifică cu fototabele nr.042 din 25.02.2009, fiindu-i aduse la cunoștință inculpatului, acesta careva obiecții asupra lor nu a înaintat, adică a fost de acord cu concluziile din aceste acte, prin care s-a constatat că, unitatea de transport condusă de M.Arnaut, nici pînă la producerea accidentului rutier, nici după aceasta nu avea careva defecte în sistema de ghidare și frînare, ce ar fi putut schimba involuntar direcția de mers a automobilului.

Lipsită de temei este și afirmația recurentului, precum că la rejudecare instanța de apel nu a ținut cont de indicațiile instanței de recurs, deoarece din materialele cauzei rezultă că instanța a îndeplinit cu strictețe cele indicate în decizia instanței de recurs, a constatat care anume norme din Regulamentul Circulației Rutiere au fost încălcate de M.Arnaut, legătura causală dintre acestea și consecințele survenite în rezultatul încălcării lor și corect a ajuns la concluzia că accidentul rutier a avut loc din motivul nerespectării anume de către M.Arnaut a prevederilor pct.45, 42 din Regulamentul sus menționat, care neregular a intrat pe partea carosabilă cu destinație în sens opus, pe care se deplasa regulamentar automobilul de model „Dacia Logan”, condus de R.Morguta.

Neîntemeiate sînt și argumentele avocatului invocate în recurs:

- precum că în cauză nu a fost probat că inculpatul se deplasa cu viteză exagerată, deoarece conform pct.47 alin.(1) din Regulamentul Circulației Rutiere limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice este de 50 km/h, iar din procesul-verbal de examinare și verificare a stării tehnice a unității de transport a automobilului condus de M.Arnaut, s-a constata că indicațiile manei frînei de mîină și a comutatorului de viteze se aflau în viteza a 5 a cutiei, care se folosește după depășirea vitezei de 80 km/h (f.d.30, v.I);

- precum că nu au fost stabiliți care factori ca atenția și reacția au influențat starea psihologică a inculpatului, deoarece psihologia conducătorului auto se referă la competența tehnico-profesională dată de nivelul de elaborare și consolidare a priceperilor și deprinderilor necesare stăpînirii vehiculului și la competența psiho-socială care rezidă în capacitatea de a-și coordona și adapta conduita individuală la regulile și particularitățile traficului, prin urmare la caz atenția acestuia a constat în aceia că dînsul a observat, perceput că partea de carosabil pe care se deplasa era deteriorată, și coordondu-și conduita, ca reacție a efectuat manevra de trecere pe banda a treia, dar fără a adapta viteza cuvenită, în urma căreia a pierdut controlul asupra volanului, ieșind pe partea de sens opus a carosabilului;

- precum că nu a fost stabilită dexteritatea comisă de inculpat ce i-ar fi permis să prevadă situațiile periculoase, deoarece atenția distributivă reprezintă acea dexteritate, care este necesară unui șofer pentru a putea conduce în siguranță vehiculul pe drum pentru a nu pune în pericol siguranța traficului;

- precum că nu au fost stabilite particularitățile încărcăturii, deoarece la caz se ia în considerație nu greutatea încărcăturii, dar greutatea șoferului și pasagerului, care se aflau în vehicul, deoarece masa maximă autorizată a ansamblului de vehicule este suma maselor maxime autorizate ale fiecărui vehicul din care este formată garnitura auto, care are însemnătate pentru momentul frînării, fiindcă cu cît vehiculul este mai greu cu atît distanța de oprire ori frînare a acestuia este mai mare.

Astfel, în opinia Colegiului penal, instanța de apel just a constatat împrejurările cauzei care relevă concludent și cert că accidental rutier constituie o consecință causală a

încălțării de către inculpat a prevederilor pct.45 lit.a), b), c), d) din Regulamentul circulației rutiere, care au provocat decesul unei persoane și vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății a două persoane. Prin urmare, în cauză semnele faptei prejudiciabile coincid cu semnele componentei de infracțiune prevăzute de norma juridico-penală, ceea ce respinge afirmația recurentului, precum că fapta reținută în seama lui M.Arnaut poartă un caracter nedefinit și incert, acesta fiind condamnat pentru careva acțiuni neîncadrate în normele materiale concrete, fapt ce echivalează, în opinia sa, cu o învinuire abstractă, actul de învinuire este în corespundere cu prevederile art.281 Cod de procedură penală.

La fel, neîntemeiat este și argumentul recurentului că în cauză lipsește legătură cauzală dintre acțiunile inculpatului și urmările survenite, că cazul dat este unul fortuit reglementat de art.20 Cod penal, fapta inculpatului fiind săvârșită fără vinovăție reieșind din raportul de expertiză nr.2802 din 23.12.2010, prin care s-a constatat că la automobil a fost defectată suspensia roții din față stînga, sub forma unui deget ieșit din carcasa circulației sferice și a putut fi deteriorată înainte de accident ori din cauza denivelărilor de pe carosabil în timpul deplasării, ce a dus la pierderea controlului automobilului de către M.Arnaut înainte de ciocnire și la devierea de sine stătător a traiectoriei mișcării pe stînga.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că, fapta săvârșită fără vinovăție există atunci, cînd persoana care a săvârșit fapta trebuie să fi fost în imposibilitate de a prevedea împrejurarea care a dus la producerea rezultatului. Însă, reținînd pct.11 lit.a) din Regulamentul Circulației Rutiere, care preve că, „*Conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să verifice starea tehnică a vehiculului, în special sistemele de direcție, de frînare, dispozitivele de iluminare și semnalizare*”,

Colegiul conchide că infracțiunea săvârșită de inculpat este una comisă cu vinovăție, deoarece dacă defecțiunea tehnică depistată la automobil, era pînă la accident, rezultă că inculpatul înainte de plecare nu și-a verificat starea tehnică a vehiculului, iar acceptînd chiar și versiunea apărării că această defecțiune ar fi apărut din cauza denivelării de pe carosabil, inculpatul urma să întreprindă toate măsurile pentru prevenirea accidentului în traficul rutier, acțiuni ce nu au fost întreprinse de inculpat, reieșind din declarațiile părții vătămate M.Botnariuc, redată anterior.

Mai mult, afirmațiile părții apărării se combat prin concluzia raportului de constatare tehnico-științifică nr.042 din 25.02.2009, potrivit căruia automobilul de model „Volkswagen Polo”, nici pînă și nici după producerea accidentului rutier nu avea defecte în sistema de ghidare și frînare, ce puteau schimba involuntar direcția de mers a automobilului.

Trimiterea făcută de recurent la art.6 pct.11/1) Cod de procedură penală, este subiectivă, deoarece aceasta prevede expres că eroare gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Reținînd cele relatate, Colegiul constată că criticile invocate de recurent nu pot fi reținute ca încălcare a prevederilor art.6 ale Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum că inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, pe motiv că hotărîrea instanței nu a fost motivată din punct de vedere al legalității și temeiniciei acesteia, deoarece instanța de apel, respectînd prevederile art.414 alin.(2¹) Cod de procedură penală, a examinat cauza penală fără careva abateri de la normele materiale și procedurale, corect apreciind circumstanțele de fapt și de drept sub toate aspectele, argumentîndu-și hotărîrea, care cuprinde motivele ce au stat la baza soluției adoptate, încadrînd corect acțiunile inculpatului, concluzie ce este susținută și de instanța de recurs.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.7, 61, 75, 90 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia acesta a fost declarat vinovat,

ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, persoana acestuia și de toate circumstanțele atenuante în cauză și lipsa celor agravante, aplicându-i acestuia o pedeapsă echitabilă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul M.Conțescu în numele inculpatului, fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului Arnaut Mihai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2014, în cauză penală în privința lui Arnaut Mihai, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun